

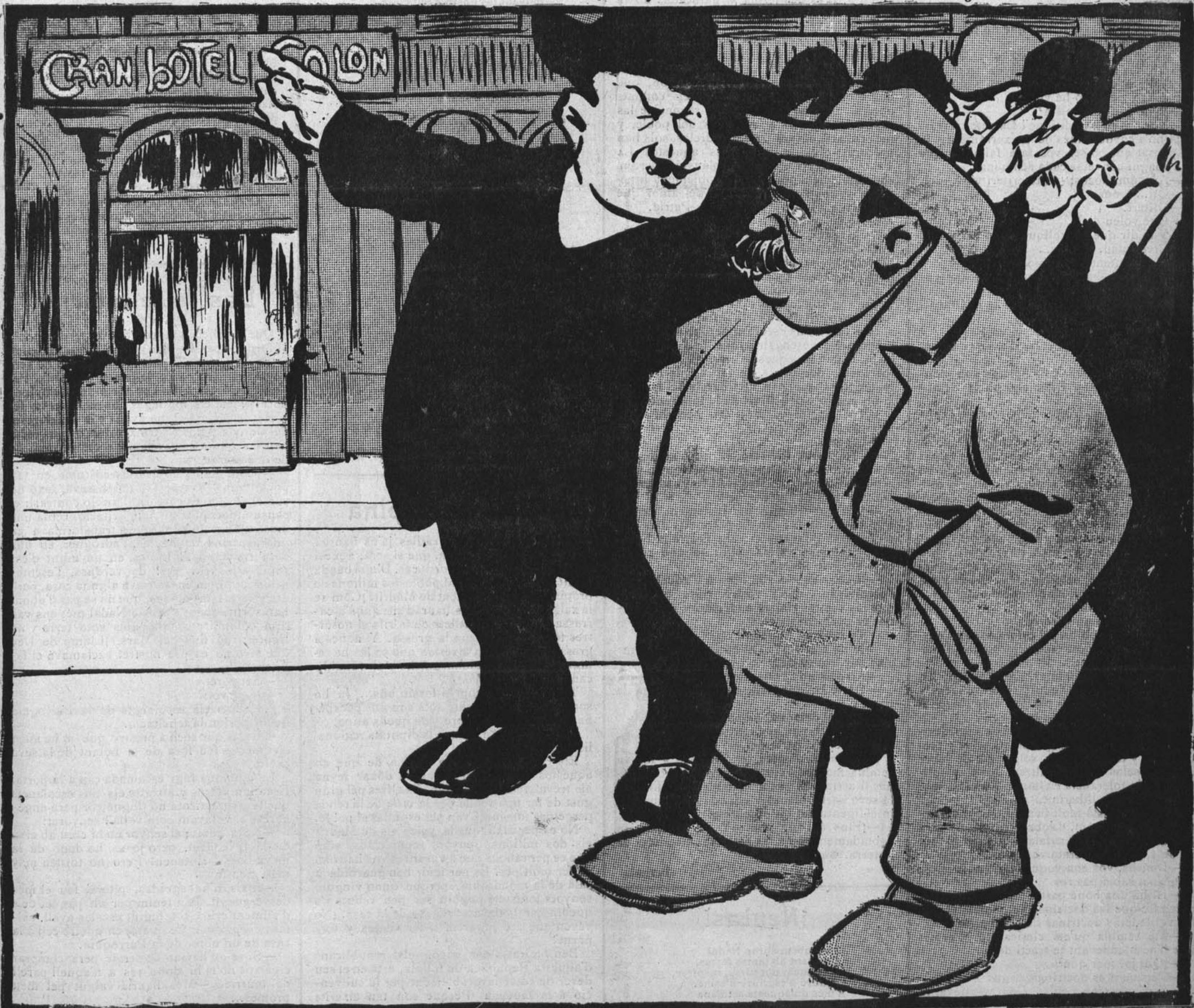

SETMANARI SATIRICH

No l'equivoqueu ab el d'enfrente * Mudará'l petadó cada setmana
DIPUTACIÓ, 295

SURT ELS DISSAPTES

El prometre no fa pobre

En Corominas : — Senyor Lerroux, avuy teniam de menjar el gall republicà.

En Lerroux : — Paciència companys. Republicà ó monàrquich la qüestió es menjarlo. ¿vritat Junoy?

Es un escàndol! exclamava don Pancraci. Tot el sant dia un ha d'estar ab el dits a la butxaca de l'ermilla. No sembla sino que un els robis diners y que tothom tingui'l dret d'anar a saquejar al ciutadà que te quatre quartos a la butxaca.

Felicitació per qui...

—Senyoret.

—¡Cóm! un altre y no l'has tirat per l'ull de l'escala.

—Ja veurà, aquest es un senyó castellà.

—¿Castellà? feu tot arrufant el nas y agafant de sobre una taula la pesseta.

—¿Qué no'l conceixes?

—No, senyor; pero'm sembla haverlo vist en algun lloch.

—Digali que s'espera que ja hi vaig.

—El señor don Pancracio G...

—Glop—per servirlo—¿qué se li oferia?

—Venga a felicitarlo con motivo de las fiestas de Navidad—contestà tot allargantli una tarjeta ab un nom eminentment castellà.

—Pero si no'l coneix a vostè—feu escamat el fabricant.

—«Usted perdona. Creia que V. recordaria mi nombre. Yo soy el organizador de la última huelga de sus obreros de Pals.»

—¡Válgissen al dimoni!

—«Bueno como V. quiera, pero le advierto que de no darme aguinaldo com es costumbre en mi tierra, van a declararse en huelga otra vez los obreros.»

Don Pancraci, ab els ulls inmensament oberts devant de la barra fenomenal del aprofitat *organizador*, va ficarse la mà a la butxaca y donantli una pesseta li girà l'esquena ab el propòsit ferm de ferse ell també *organizador*, però pera organitzar una vaga general de propinas.

SABBS

Important

S'han rebut en aquesta redacció algunas cartas firmadas per pseudònims, en las que fent protestes de democràcia y autonomisme s'hi trasllueix la indignació que han causat certs conceptes emesos per LA TRALLA que segons els comunicants desdiuhen del respecte que han de mereixe'ls llegidors d'una publicació sia quin se vulga'l seu caràcter particular en lo polítich, en lo religiós y en lo social. Som de la mateixa opinió.

Els conceptes de que's protesta son en realitat qüestió de descència més que d'altra

cosa y es per aixó que sumant las indicacions rebudas per escrit a las que hem tingut ocasió de sentir entre'ls conseqüents llegidors dels nostre periòdich, y fentnos ressó dels comentaris que s'han fet respecte'l llenguatge inculte que ha usat fins are l'antiga redacció de LA TRALLA, fem avinent que'ls elements que han entrat a formarne part, sense deixar de banda'l fi essencial de LA TRALLA, ni oblidar els interessos de la classe treballadora, que's proposa defensar ab més bruhó que may en tot lo que sian justos y equitatius, farà sas campanyas sense necessitat de recorre al mal parlar, ni fer us de mots que la descència y respecte tenen fiscalisats.

Enteném que l'obrer català es culte, com ho proba una de las darreras cartas que havém rebut y que la firma «Un obrer decent»; enteném qu'es ofendre als nostres obrers el significar que pera atraurels cap a la rahó y a la justícia es precis parlarlos grollerament; y enteném que la veritat de las droctinas de LA TRALLA es prou concisa, prou clara y prou resplendent pera fer entendre als enganyats l'erro en que's troban, per tenir necessitat d'empastifar las planas d'una publicació que's proposa curar vicis y acabar ab els eterns explotadors del nostre país.

Serveixi de resposta als nostres atents comunicants, la afirmació de que per els mateixos defectes que senyalan, es per lo que la redacció de LA TRALLA ha sofert un cambi d'elements; y tingan entès que molt los hi agraïm las sevas manifestacions com los hi agraïrém de aquí en endavant las que's serveixin fernes si com las d'are obeheixen al interès de dignificar las nostras ideas, els nostres procediments y fins el nostre idioma.

LA REDACCIÓ

"La Tralla"

¿Quí es la que tot ho fa anar endoyna, y que jamay calla fent als traydors tremolar?

LA TRALLA.

¿Quí es que als falsos redemptors fa anar com ninots de palla sense caldre gran esforç?

LA TRALLA.

¿Quí al obrer massa confiat del tirá que l'avassalla vol véure'l prompte lliurat?

LA TRALLA.

¿Quí ab el front alt y'l cor net no té amo que li diu ¡calla! ni té compromís contret?

LA TRALLA.

¿Quí es que quan diu pa es pa y que tot quant diu may falla puig no parla per parlar?

LA TRALLA.

¿Quí es que no tem a n'els vils, ni la veu se li enrogalla per combatre contra mills?

LA TRALLA.

Ella es; y sens descans anirà fent feyna neta, futejant a n'els tirans que al obrer fan la traveta pagats per los governants.

Sens caure ni recular, veurém com té prou agalla pera desenmascarar als redemptors de quincalla que'ns volen engatussar... En fi, ja'ls veurém guillar quan sentin fíblar LA TRALLA.

LLUM

Teatres

L'Ordinari Henschel de càl Intim no es tan ordinari com volen suposar las malas llenguas.

Figürinse que al ordinari li diuhen senyor Henschel; a la seva dona li diuhen senyora Henschel y tot d'aquest tenor.

Si no hagués sigut que vam sortir del teatre a quarts de duas, los hi diria que'ls senyors qu'en Gual comanda ho varen fer anar tot molt rebé. Però entre que'ns van fer anar a dormir tart y que aquella nit la pluja la regalavan, créguin que val tota la bona voluntat del mon parlar una mica bé de la vetlla del divendres passat.

Perque aquesta vegada no ha sigut en dilluns la cosa, sinó en divendres.

La senyoreta Ferrer estava malalta'l dilluns y encare devia estarne'l divendres perque va sortir ficada al llit y no més el primer acte. Després ja no la varem veure més. Els cómichs deyan que la senyora Henschel era morta y la Ferrer feya de senyora Henschel.

En Gimenez es un gran ordinari. Créguin que'ns va fer un tipo d'alló més maco y fins per semblar més ordinari va ensejarse de fer una veu d'ayguardent que semblava que se'n sentia la fortor.

Van fer sortir a copia de picaments de mans a tothom: traductor, director y cómichs, que tots ho van fer ab molt bon desitg, ab molt amore y ab molt acert, encare que pels grupos d'intellectuals se parlava molt d'en Zacconi y de cosas aixis que sempre mudan y que sembla que donan més valentia pera reventar als estudiosos actors del terror (que diu el Maleta.)

Demaném no més a n'en Gual que no'ns fassi trigar tant d'acte a acte sobre tot els dias que'en donan cinch, y que procuri que no plogui, y si plou que procuri que l'aygua no s'encloti per l'acera perquè'ls banys de peus no proban massa en aquestos temps.

La falta d'espacio no'ns permile parlar de los otros coliseos.

TALIO

Fuetadas

Llegim en el diari republicà *La Perdida* portaveu de la monarquia, las següents interessants notícias:

«A las 8'55 minutos de la mañana ha llegado el rey.

En la estación fué recibido por el elemento oficial.»

«¿El Rey enfermo?

Aunque se ha desmentido oficialmente que el Rey ha regresado ligeramente enfermo, por cuya causa se ha suspendido el Consejo que iba a presidir ahora, se dice que el monarca padece un ligero catarro, efecto de las excursiones que ha verificado estos últimos días en Portugal.

Sin embargo, es posible que se celebre Consejo de ministros mañana por la mañana.

A consecuencia de este ligero constipado, los ministros no han podido despachar con el Rey, a pesar de haberlo intentado, a consecuencia de haber aplazado el monarca el despacho.»

Y otras de este mismo tenor.

¿Vritat que mes que un diari republicà sembla un portaveu de la monarquia?

En Marquina, el poeta, ha tingut una gran alegria. Aquell grand... montagne li ha donada participantli que la *Patria grande* no ha mort.

«¿No ha muerto España?... ¡Oh, venturosa (nueva, oh increíble mensaje, oh dulce aviso el que nos trae tu voz de aquellas playas!»

Peró Marquina del meu cor, ¿tu creyas qu'era morta quan els teus amichs la fan servir tan y tan en las sevas prédicas? Tu la creyas morta quan els teus Krauses li pronostican un *porvenir feliz é independiente, libre y próspero*.

May vos entendréu. Lo que l'un fa ab els peus l'altre ho desfà ab las potas.

Diu que anirém tan bé, que'l diari ho porta que'l Rey vé.

Ab aquest motiu el republicans de la *Perdida* estan més contents que un noy ab sabates noves.

Y ben mirat no n'hi há per menos, donchs aquestos republicans de cama-

ma tindrán la satisfacció de tenir com a hoste al seu verdader amo y senyor al qui sempre han fet de lacayos y llimpiabotas, pera alcansar algunas actas de diputat ó algunas concejalías, cuydant no obstant de cubrir la sevas hipocresias ab lo mantell de una República a la que ell's sempre han fet servir de arcabota per las sevas concupiscencias, apartant aixis al proletariat del verdader camí de la seva emancipació.

Y si no se ho volen creure, no tenen més que repasar las planas de la mateixa *Perdida* ahont en una correspondencia de Manresa es veu la alegria que entre els *perdidos* de aquella ciutat ha causat el sol anunci de que el Rey, al venir a Barcelona, seria fácil que també visités al poble manresà.

Per tots quatre costats se vos veu el llautó senyors demócratas de pá sucut ab oli.

De La Perdida:

«Únicamente los diputados republicanos por Barcelona gestionaron, apoyaron y lograron que el Gobierno concediese lo solicitado por el Ayuntamiento de esta capital.»

Oh ja, ja. Els bons amichs ho fan aixis. Y més si a cambi d'aquest *logro* els de Madrid logran el seu *sueño dorado* de poguer venir a Barcelona sense por de recordar Datos tristos.

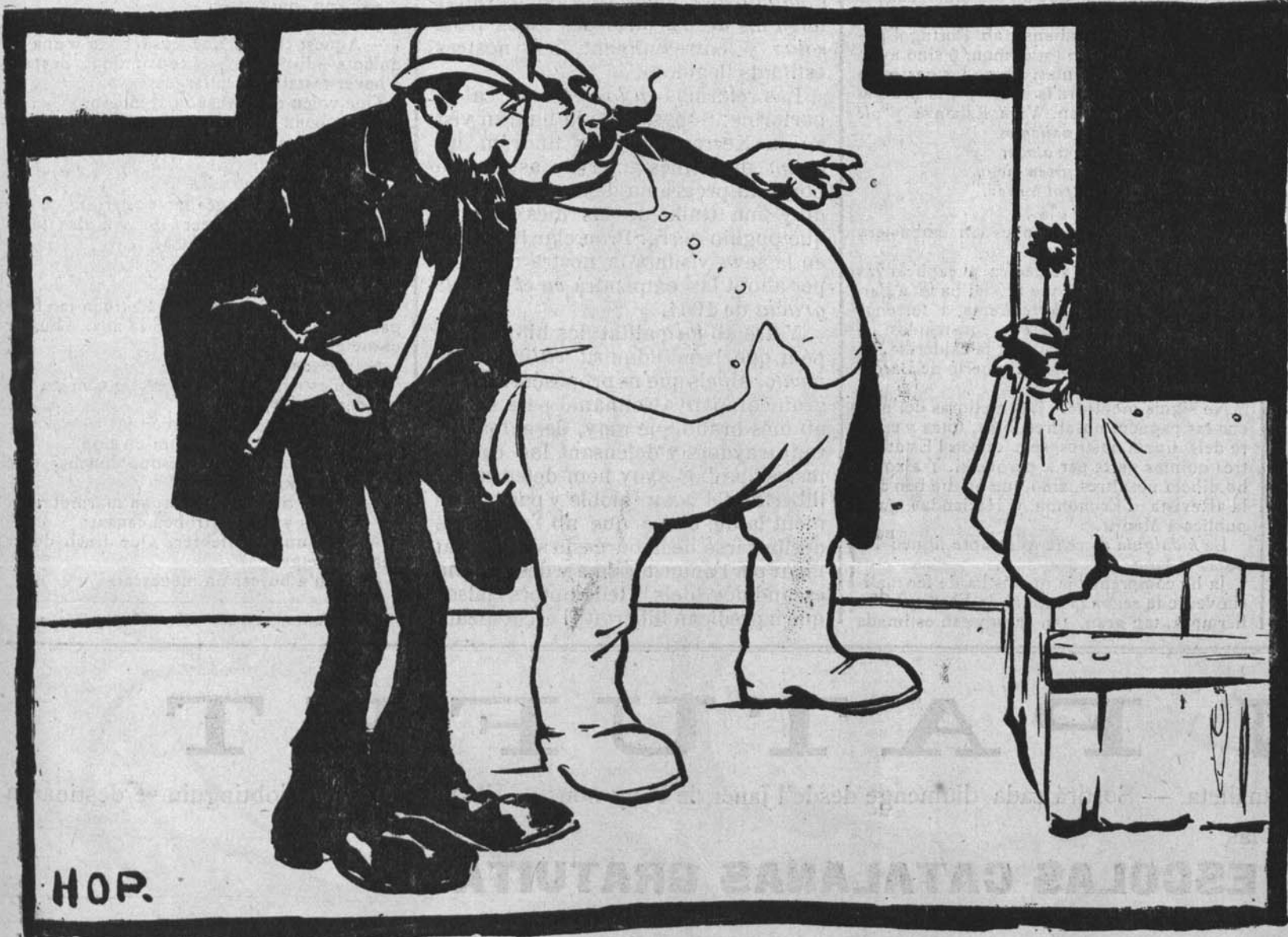
Tenim apuntat tot alló que varen dir els *perdidos* en el *meeting* revisionista del procés de Montjuich.

Recordém com si fos are que's nombrà una comissió de la que segons tenim entès ne formava part un dels regidors *perdidos* elegits darrerament.

Son alguns els que'ns han demanat que preguntém qu'es lo que ha fet aquesta comissió en favor de la reivindicació dels obrers martiritzats en el castell fatidich, y entre aquestos que'ns ho han demanat hi han obrers, gens dubtosos en materia lerrouxiana, que comensen ja a sentir las pessigollas del desengany.

Nos abstenim de fer nosaltres aquesta pregunta, porque ja de temps sabiam que la finalitat d'aquell *meeting* revisionista no era altra que la d'anar po-

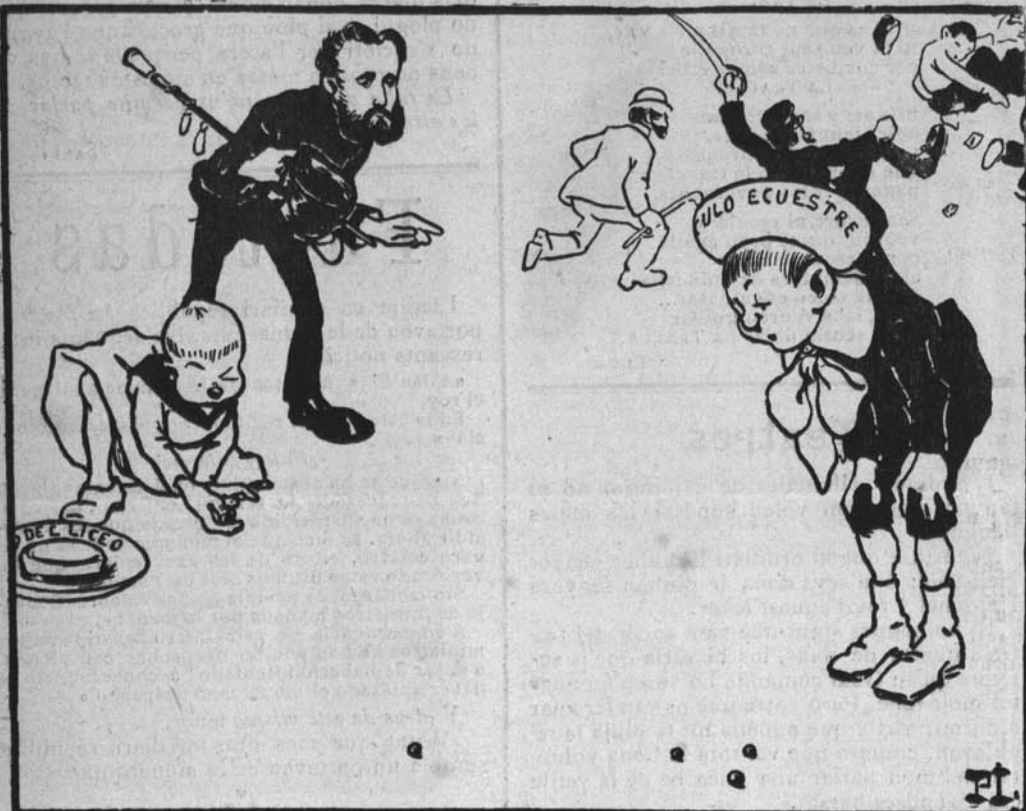
Un pessebrista avensat

—Molt bé, molt bé, pro trobo que aixó de fer pessebres no fa avensat.

—Oh, es que tu no t'has adonat d'una cosa. Mira veus aquella casa tan maca que hi há al costat del Naixement? Donchs es la *Casa del Pueblo*.

La igualtat centralista

El Gobernador. — Senyoritos tengan ustedes la amabilidad de no jugar. **Els policias de según terme.** — Arri d'aquí trinxerayres, á veure si vos porto á la cangri.

sant esqué pera las elecciones. Las elecciones son fetas, no se qué demanan més!
¡Quin día será que caurá la vena dels ulls de nostres honrats y enganyats obrers!

Llegim en la *Gazeta* de Budapest lo següent:

«Espanya y Portugal jugan á Naciones y ls desgraciats menors d'edat no veuen fque la *niñera* s'els contempla embadalit tot esperant l' hora en que hi intervindrà pera pèndrelshi las joguinas y clavárolshi una surra.»

Y si no ho fa ella, per humanitat, el concert de las grans nacions tindrà d'intervenirhi.

A la fi'ns cansarém d'aquestos jochs de criatura.

Sense comentaris.

El virrey S. M. Salmerón I ha sigut árbitre durant alguns dias dels destins de la *Gran nació*.

Malas veus asseguran que'l dia avans d'anarsen el seu gran amic á Lisboa varen tenir una entrevista en la que'l primer va demanarli que fes el favor de tenirli compte dels seus trastos ja qu'ell no estaria gayres dias fora, perque s'anyora.

No extranyariam gens ni mica que fos cert puig tothom sab que'l *Gran republico* es advocat de la familia ja en vida de l'avia que al cel sia.

Estat de comptes republicà:

Extracte del meeting de Madrid.

En Lerroux: Las murallas de Jericó d'are, cauran al tronar de la dinamita.

Senyor Anglés: Y aixó será aviat, *aviadissim*. (?)

En Vallés: La futura República será federal (me sembla)

Els freres moriran cremats de viu en viu, las monjas també (excepte las de la familia del nostre gran Roca) y la reacció será exterminada.

En Muro: La República futura será respectuosa y tranzigent.

En Labra: (Plorant la República de 1893 no té temps de parlar de la futura.)

En Salmerón: La República que nosaltres posarém será República d'ordre. Respectará la Espanya vella (retrógado!). Respectará

las ideas religiosas en la conciencia y en el Temple. (III) Senyalará principis cardinals que determinin dintre l'autonomia la unitat de la patria. (III) —

Deu fassi que la veyém ben aviat aquesta República amalgamada. ¡Quinas pinyas hi haurán!

Are comprench las glorias de Cavite, Santiago y demás anteriores.

Aquell ceguet tan simpàtic que's guanya la videta cantant «Els Segadors» pels carrers de nostra ciutat, s'ha vist poch menys que atropellat, segons llegim en un diari, per un senyor oficial que deu sentir els ardors guerrers de la noble raza. Y tot per qué? Donchs perque'l popular ceguet va anar á cantar aprop del quartel de Bonsuccés l'himne nacional de Catalunya, en quin barri hi abundan els catalanistas que ab sas almoynas favoreixen al perseguit ceguet.

Sort que are ab l'aliança ab Portugal podrém anar á tiros ab tot el mon, ó sinó aviat se rovellarian las armas, (si no las gastessin de tant en tant contra'ls obrers) y'ls ardors bélicos se refrescarian. Viva Espanya y olé por el valor de estos valientes

Que vienen á atacar á un pobre joven ciego que no s'hi pot tornar.

El marqués de Portago es un embustero descarat.

Desde l'*Imparcial* se dedica á explicar las concessions y favores que l'Estat ha fet á Barcelona, y entre altres referents á terrenos concedits (?) y edificacions construïdas (?) n'hi ha una que m'ha acabat la calderilla.

«Ensanche y mejora del puerto de Barcelona»

No siguis mentider. Las melloras del port ens las paguem nosaltres totes, totes y encare dels diners nostres se'n queda l'Estat las tres quintas parts per... perque si. Y aixó no ho dihem nosaltres, sinó que ho diu ben clar la «Revista d'Economia y Hacienda» que's publica á Madrid.

La *hidalguia* us cega y sempre fiqueu las botas al fang.

Ja ho comprench ja que os ha de fer malicia veure la *segunda* capital de Espanya tan hermosa, tan gran, tan culta y tan estimada

dels estrangers, sense que de totes aquestas hermosuras vos ne deguem ni las gracias.
Peró si't fa rabia espinyatels y no diguis embusterias senyor marqués de Portago.

—Maleta, Maleta, tornarás á rebre.

Els mateixos qu'envian telegramitas insultantes á los ministros, te tornarán á bofetejar el dia que fassin més cas de tu. Perque are no n'havém pas fet altre cas que'l fastich que fa sentirte repetir alló de que'ls catalanistas volém la Catalunya tres cops voltada de murallas.

Ja es vell aixó home... y després trobo que en Grandmontagne s'enfadará ab vosaltres. Li gasteu massa'l nom á n'aquest reclám d'última hora y per mica que s'estimi un home ha de sentirsen molt de que tu li tiris floretas y en Marquina li fassi aquellas bromas en vers.

Si'm voleu creure á mi no gasteu tan espay de *La Perdida* ab aquestos entreteniments, prou lo necessitareu per ferhi equilibris y fer entendre als vostres republicans que no serán buenos cogerrilionarios si no fan un arch de triomf á Alfons XIII.

Me sembla que per aquest cantó no t'exposarás tan á rebre... per are. Per després no'n responch perque ja vindrá'l dia que aquest poble que us rifeu impunement vos allisará la esquena.

L'altre dia en lo Congrès, lo diputat tonelero se va permetre comensar lo seu discurs ab la galana frase de: amichs y companys.

«Oy que fa demócrata aixó?»

Mes jo voldria que se'm digués á quins companys y amichs se referia, perque tractar d'amichs y companys als puntals d'una monarquia, tot un diputat republicà, vull creure que's tan monárquich com ells.

Per alló que dibuen, de l'abundancia del cor la boca en parla.

La nostra reforma

Are que á Madrid s'han tornat tan generosos pera facilitar la reforma de Barcelona, volém aprofitar nosaltres la ocasió pera introduhirne alguna en el nostre periódich, tan pera correspondre á la bona acullida ab que'l nostre poble ha acullit LA TRALLA com pera seguir progressant, qu'es la primera mostra de lo progressius que som en tots els ordres.

Comensarém per pintar de nou la portada que resultarà d'alló més modern. Farém ninots á desdir, no *perdonandosacrificios*, sinó fent trevallar forsa als de las arts del llapis pera *solaz* y entreteniment dels nostres estimats llegidors.

Las reformas en lo altre no cal ni parlar-me: Suposo que ja haurán vist en la Xerrameca, que tindré un *gnom* de lo mes aixerit y astut, que porta un programa de lo més tremendo y una tralla de las mes fiblants que puguin córrer. Prou clar ho digué en la seva visita á la nostra redacció per ahont las empenirà en el año de gracia de 1904.

Y are ab formalitat los hi participém que hem adquirit *valiosos elementos* ab els que'ns proposém fer una gran campanya setmanal pera seguir ab més brahó que may, desenmascarant traydors y defensant las causas justas que fins avuy hem defensat: la llibertat del nostre poble y particularment la del obrer que ab l'afany de deslliurarse de la burgesia s'ha deixat lligar per l'autoritarisme y despotisme escandalós dels Redemptors falsos que li predican llibertat y l'esclavitzan.

Entre'ls nous elements ab que comptem hi han estudiosos obrers catalans (obrrers autentichs, no's creguin are que també fem disfressas) que sentint verament amor envers sos germans volén ajudarnos en la nostra tasca de reivindicar ab els drets y personalitat de la Patria nostra, los drets y personalitat del trevallador honrat.

Pera portar á cap tot aquest munt de promesas, (que no serán com las de la República á plasso fixo) es molt natural que busquessim un local ben gran, ben ample y ben espayós pera enmagatzemarhi las existencias de bon humor que tenim. Perque tot aixó que'ns proposém fer, ho farém rihent, per la gran rahó de que'l riure no'l fan pagar y perque á dir vritat totes aquestas desgracias que passen entre els de Madrid y'ls d'aquí no més farien riure si no fessin tan fastich.

Donchs, si senyors. Tindrém casa nova y flamant, com qualsevulga *Vanguardia*, ab despatx cuyna y tiririt y tot. Els hi oferim desd'are al Carrer de la Diputacio núm. 262 baixos, entrant per la escala á ma dreta, ahont sempre serán ben rebuts, ben obsequiats y ben de tot. Allí rebrém (en el bon sentit de la paraula) tot lo que'ns envihin els nostres col·laboradors, y desd'allí pegarém (en el mal sentit de la paraula) a tots els individus pegables, que no son pochs.

Tot ho anirém fent si'ns hi ajudan vostés (y encare que no'ns ajudin) y tot sense molestarlos en questió de quartos. Tot ho darém per 5 céntims.

En el número pròxim ja introduhirém algunas reformas y d'aquí en endavant anirém fenthi innovacions que sorprendrán al lector per lo noves.

Donchs, quedém aixís; no'ls vuy destorbar més que pera dirlosi que LA TRALLA'ls hi desitja un bon Nadal y bon any nou, forsa bon humor y més pessetas encare.

Xistos vells

A la Fraternidad Republicana:

—Ey tu, porta café.

—Voy.

—Aquest café té una cosa bona y una de dolenta—diu el pobre consumidor després d'haver tastat una colladeta.

—Qué voléu dir?—respon el mosso.

—La bona es que no hi há axicoria y la dolenta es que no hi há café, sinó aygua bruta.

En Pere es un pagés molt agarrat.

—Si no tenim fills per qui guardas tants diners—li diu la seva dona.

—Pels nostres nets.

Un home mol trevallador se troba tan fadigat que tement una malaltia fa anar á buscar el metge.

—Qué teniu, bon home?

—Qu'estich capolat. Trevallo com un burro de carga.

—Donchs y que no menjéu forsa?

—Ja ho crech, menjo com un llop.

—Qué no descanséu prou, donchs? Qué teniu insomni potser?

—Oh cal! Si dormo com una marmota.

—Y aixís y tot vos trobéu cansat?

—Com un gos llebrer. Qué tinch de fer senyor metge?

—Anéu á buscar un menescal!

Fidel Giró, impressor. — Carrer de Valencia, 233

EN PATU FET

Periódich ab ninots, dedicat á la canalleta. — Sortirá cada diumenge desde'l Janer de l'any nou. — Els beneficis que s'obtinguin se destinaran a la protecció y al sosteniment de las

ESCOLAS CATALANAS GRATUITAS

establertas a CATALUNYA

CADA NÚMERO 5 CÈNTIMS

REDACCIO Y ADMINISTRACIO, CARDONA, 5. — BARCELONA